

Finansiering och stöd
Johanna Stenström
johanna.stenstrom@regionjh.se

Regionala utvecklingsnämnden
RUN/142/2025
2025-04-24

Medfinansiering till projekt Cirkulär livsmedelsförsörjning Härjedalen

Ärendebeskrivning

Härjedalens kommun inkom 17 februari 2025 med en ansökan om 1 939 292 kronor i medfinansiering till projektet *Cirkulär livsmedelsförsörjning Härjedalen*. Projekttiden är 2025-10-01 till 2027-09-30. Övrig finansiering kommer enligt projektets totala finansieringsplan från Tillväxtverket genom Regionalfonden med 1 292 862 kronor.

En reviderad ansökan och en reviderad budget finns bilagt ärendet.

I ansökan framgår att livsmedelssektorn i Härjedalen står inför utmaningar med matsvinn, ineffektiv resursanvändning och komplexa regelverk. Kommunen beskriver att matsvinn orsakar ekonomiska förluster, minskar självförsörjningsgraden och ökar miljöbelastningen. Det saknas samverkansstrukturer för att optimera resursflöden och företagen upplever svårigheter med att tolka och efterleva miljö- och avfallslagstiftning. Härjedalens kommun har en försörjningsbalans på endast drygt 4 %, vilket innebär att kommunen vid full självförsörjning endast skulle klara sig i 16 dagar per år. I denna beräkning är 25 % av producerade livsmedel förlorade i matsvinn, vilket ytterligare försvagar den lokala livsmedelsförsörjningen.

Med detta projekt ämnar Härjedalens kommun uppnå ett minskat matsvinn, ökad resurseffektivitet och stärka den lokala livsmedelsförsörjningen för en mer hållbar och cirkulär livsmedelssektor i Härjedalen.

Målgruppen för projektet är just livsmedelssektorn i Härjedalen och företagens behov av projektet har framkommit genom arbetet med den nu avslutade förstudien *Förstudie industriell symbios i Härjedalen för cirkulär ekonomi* RUN/581/2022, kommunens serviceplan, livsmedelsstrategi och återkommande företagsdialoger.

Projektet adresserar nämnda utmaningar genom tre insatsområden:

1. Utredning av restflöden och behovsanalys av lokala livsmedel för att identifiera matsvinn och outnyttjade resurser för symbios och affärsmöjligheter.
2. Kompetenshöjande insatser i form av seminarier och workshops för att stärka företagens kunskap om resurseffektivitet, lagkrav och cirkulära affärsmodeller.
3. Nätverksbyggande mellan företag, myndigheter m.fl. för att främja innovation.

Härjedalens kommun kommer i projektets genomförande samverka med ett flertal planerade och pågående projekt i sitt genomförande, bland annat Region Jämtland Härjedalens "Ramprojekt Cirkulär omställning" RUN/446/2023 för att säkerställa att målgruppen får information om de möjliga företagsstöd som finns att söka. Samverkan kommer även att ske med Hushållningssällskapets planerade projekt "Resiliens på tvers" RUN/134/2025 där projektägarna kommer att vara delaktiga i varandras referensgrupper.

Kortsiktigt mål med projektet är att ge målgruppen konkreta verktyg och kunskap för att minska matsvinn, förbättra resurseffektiviteten och anpassa sig till nya regelverk. På kort sikt förväntas projektet leda till att företag inom branschen får ökad förståelse för resurseffektivitet och cirkulär ekonomi genom seminarier, workshops och nätverksträffar. De deltagande företagen kommer delta i kompetenshöjande insatser med fokus på miljö- och avfallslagstiftning, cirkulära affärsmodeller och strategier för att minska matsvinn.

Genom utredning av resursflöden och behovsanalys av lokalproducerade livsmedel får företagen insikter i vilka resurser som idag inte utnyttjas och hur de kan omfördelas eller omvandlas till nya produkter. En analys av dessa restflöden ger företag en konkret grund för att se potential och utveckla cirkulära affärsmodeller. Samtidigt främjas samarbeten mellan företag, myndigheter, branschorganisationer och forskningsaktörer genom nätverksträffar och arbetsgrupper.

På lång sikt förväntas projektet leda till en mer resurseffektiv och cirkulär livsmedelssektor i Härjedalen, där företag aktivt använder den kunskap och de verktyg de fått genom projektets aktiviteter för att minska sitt matsvinn, optimera sina resursflöden och utveckla affärsmodeller baserade på cirkulära principer. Genom att stärka näringslivets kapacitet att hantera restflöden och tolka lagkrav kommer företagen att ha integrerat mer hållbara processer i sin dagliga verksamhet, vilket resulterar i minskat avfall, lägre driftskostnader och ökad lönsamhet.

Legala förutsättningar för stöd

Projektstöd får beviljas enligt förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala utvecklingspolitiken. Bidrag som utgör statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får inte lämnas med stöd i förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala utvecklingspolitiken. Med stöd i förordning SFS 2003:596 får således aktiviteter som riktar sig direkt till företag endast vara av ringa och allmänfrämjande karaktär.

Projektstöd får inte finansiera åtgärder som omfattas av stöd enligt någon av de förordningar som styr företagsstöden. Projektets insatser ska vara vidare avgränsade från den ordinarie verksamheten i fråga om tid, ekonomi och arbetsinsats. Bidraget får inte utgöra driftstöd.

Bidrag får lämnas med högst 50 procent av utgifterna för projektet. Bidrag får lämnas med högst 60 procent om medfinansiering lämnas från Europeiska regionala utvecklingsfonden eller Europeiska socialfonden+ enligt förordningen (2022:1379) om förvaltning av program för vissa EU-fonder.

Projektverksamheten ska bidra till att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken och den nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 är styrande för vad medlen får användas till. Av projekten ska det särskilt framgå hur projektet bidrar till en hållbar utveckling utifrån hållbarhetsaspekterna.

Beslutsmotivering

Legal

Projektet är avgränsat mot den ordinarie verksamheten i fråga om tid, ekonomi och arbetsinsats och utgör inte driftstöd. Projektet innehåller inte åtgärder som kräver tillämpning av statsstödsregelverket.

Ekonomisk

Projektet är ekonomiskt avgränsat från ordinarie verksamhet och en genomgång av projektets kostnadseffektivitet har gjorts i beredningen av ansökan.

Strategisk

Projektet bedöms som strategiskt prioriterat.

Projektet adresserar centrala utmaningar för livsmedelssektorn i Härjedalen, såsom högt matsvinn, låg självförsörjningsgrad och bristande samverkansstrukturer. Genom att utveckla cirkulära affärsmodeller, stärka samverkan mellan aktörer och förbättra resurseffektiviteten främjar projektet en mer hållbar och motståndskraftig livsmedelssektor i regionen.

Projektet styr tydligt mot det nationella strategiområdet innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet. Genom satsningar på cirkulära affärsmodeller och industriell symbios skapas nya affärsmöjligheter och innovativa lösningar för företag inom livsmedelssektorn. Kompetenshöjande insatser och stöd för företag att navigera i nya miljö- och avfallslagstiftningar bidrar till att stärka företagets anpassningsförmåga. Projektet har även en koppling till kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet, då det erbjuder utbildningar och stöd för att möta branschens nya krav.

I förhållande till RUS bidrar projektet till styrkeområdet jord, skog och vatten för smart specialisering. Genom att effektivisera lokala resursflöden, minska beroendet av importerade livsmedel och främja innovationer inom livsmedelsförsörjningen stärker projektet både den lokala ekonomin och regionens självförsörjningsgrad.

Sammantaget bedöms projektet vara strategiskt prioriterat för medfinansiering då det på ett konkret och innovativt sätt stärker Härjedalens omställning till en mer hållbar och resurseffektiv livsmedelssektor.

Projektet adresserar miljömässiga, sociala och ekonomiska hållbarhetsaspekter genom insatser som syftar till att minska resursuttaget, främja cirkulära affärsmodeller och stärka jämställdhet och inkludering inom livsmedelssektorn i Härjedalen.

Sammanfattande bedömning av ansökan

Utifrån ovan sammanvägda bedömning föreslår Region Jämtland Härjedalen bifall på ansökan.

Uppföljning, utvärdering och rapportering

Projektet ska redovisa följande nationell indikator:
Antal deltagande företag: mål 30 st

Projektet kommer även att ta fram en rapport bestående av två analyser.

Stödmottagaren ska vid rapportering i samband med ansökan om utbetalning rapportera utfall på uppföljningsindikatorn samt delge övrig information som är relevant för uppföljning och utvärdering av projektet. Stödmottagaren ska slutrapportera senast 30 november 2027.

Regiondirektörens förslag

1. Region Jämtland Härjedalen beviljar medfinansiering till *projektet Cirkulär livsmedelsförsörjning Härjedalen* med 60 procent av redovisade och godkända kostnader, dock max 1 939 292 kronor.
2. Projektstödet finansieras med medel från anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder.
3. Beslutet gäller under förutsättning att övrig finansiering ordnas enligt ansökan.
4. Region Jämtland Härjedalens Allmänna villkor för stöd till projekt (RUN/640/2017) gäller för projektet.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Elin Nirjens
Tf. områdeschef Hållbar tillväxt

Utdrag till

Härjedalens kommun